

ԳԱՐՆԳԻՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹՅԱՆ ՔԱՐՈՁԸ

«Ապաշխարեցէ՛՛ք, զի մեռեալ է ար-
ւայոսփմն երկնից»:

ՄԱՏԹ. Գ 17

Ա.

արդկութեան հոգեւոր բոլոր նշանավոր առաջնորդներն ու մարգարէները ապաշխարութեան քարոզով են սկսել իրենց գործը: Ապաշխարութեան են ենթարկւել նախ իրենք անապատի և առանձնութեան մեջ, խորասուզվել են իրենց հոգու խորին խորանները, սրբություն սրբոցը, գտել են իրենց Աստծուն և նորա պարգեւած ճշմարտությունը և ապա վերածնված և մկրտված հանդես եկել պատմութեան մեջ՝ իրենց սրբազան առաքելությունը կատարելու: Այսպես էր և մեր կյանքի առաջնորդը՝ Հիսուս Քրիստոս: Անապատի մեջ ըստ ավետարանական ավանդութեան քառասուն օր և զիշեր ծոմապահութեամբ, տքնութեամբ և աղոթքով հաղթել էր չարին, ոչնչացրել նորա զորությունը և իջել Հորդանան, ներքին մկրտութեան հետ լվացվելու նաև սրբազան գետի ջրերի մեջ: Այս ամենից հետո միայն նա հանդես է գալիս, սկսելու յուր փրկչական գործունեությունն ու ավետարանական քարոզությունը. և առաջին խոսքը, որ դուրս է գալիս նորա մուրր և օրհնութեամբ լի բերանից, ապաշխարութեան խոսքն էր:

Քրիստոնեական բոլոր հին և նոր եկեղեցիները Փրկչի կենդանի օրինակին և քարոզութեան հետեւելով՝ ապաշխարութեան գաղափարը հոգեւոր փրկութեան էական պայման

են ընդունել և որոշ օրեր նշանակել այդ նպատակի համար: Արեւելյան հին եկեղեցիների հետ՝ Հայոց եկեղեցին ևս Քառասնորդական պահոց օրերը հատկացրել է ապաշխարութեան: Եկեղեցին յուր սրտաշարժ հոգեւոր երգերով, ընթերցվածներով, արարողություններով հոտին ապաշխարութեան է հրավիրում, իհարկե ոչ այն մտքով, որ տարվա մնացած ժամանակը ազատ համարենք մեզ ամեն տեսակ մեղքեր և անիրավություններ գործելու այն հույսով, թե ապաշխարութեան օրերին կհիշենք և թողնույն կստանանք: Քրիստոնեի կյանքը մշտական ապաշխարություն պիտի լինի իսկապես: Ապաշխարությունը որպէս հոգեկան, ներքին գործողություն բխում է զղջացողի սրտից, ուրեմն և որոշ ժամանակ չի կարելի նշանակել և պահանջել, որ ապաշխարես: Ժամանակ կարելի է նշանակել արտաքին գործողութեան համար, բայց ոչ ներքին աշխարհի: Բայց և այնպես մի խորիմաստ կարգադրություն է մեր հայրերի կողմից, որ Մեծի պահոց օրերը ապաշխարութեան են նվիրել: Առօրյա կյանքը յուր բազմաբովանդակ պահանջներն ու զբաղումներն ունի, և եթե կյանքի ծանր հոգսերի բեռների տակ պարտազանց ենք գտնվել կամ հնարավորություն չենք ունեցել մեր ներքին աշխարհով զբաղվելու, ապաշխարութեան հատուկ օրերը պետք է հիշեցնեն

բերված բարիքն է գնահատելի, վտանգավոր պատերազմից յուր քաջությամբ հաղթական դուրս եկած զինվորն է գովության արժանին: Հրեշտակային մաքրությունն իսկ գին չունի, եթե փորձության, տագնապների, տանջանքի բովից անցած չէ: Նավապետի հմտությունն ու ճարտարությունը փոթորկի ժամանակ է երևում:

Մի նշանավոր քարոզիչ հետևյալ միտքն է արտահայտում այդ մասին. եթե Աստված երևար ինձ և ասեր. «Կկամենա՞ս փոխեմ հս մարդկային բնությունդ և հրեշտականման դարձնեմ, անմեղ», կասեր. «Ո՛ր, Տե՛ր, թո՛ղ ինձ իմ մարդկային հատկություններով, միայն չմեռնի մեջս սայթաքումներից և անկումներից գիտակցության գալու զգացումս և բարձրանալու ձգտումս ու տենչը»:

Ուրացող Պետրոսը չզրկվեցավ յուր առաքելական պատվից, երբ երիցս ուրացավ յուր տիրոջ. աքաղաղի ձայնը սթափեցրեց նորան, և իրեն նախող Տիրոջ աչքերի մեջ տեսավ թախծությամբ լի հանդիմանությունը, բայց և ներողության և թողության նշանները, «Եւ ելաց դառնապէս», ավելացնում է ավետարանիչը: Գիտակցության դալու և զղջման արտասուքն էր, առաքյալի հոգևոր մկրտության ավազանը:

Մարդս բոլորովին անզոր չէ մեղքի և վատ հակումների զորության առաջ: Մեր մեջ կա նույնպես մի ա՛յլ հակադիր զորություն՝ բարվո զգացում և խղճի ձայն: Մենք զգում ենք, թե ո՞րն է բարոյապես գեղեցիկն ու ճշմարիտը, մեր խղճի ձայնը անկաշառ և անողոք կերպով ազդարարում է մեր սխալներն ու հանցանքները. պետք է միայն նորան լսել և հնազանդել սովորներս:

Բարվո զգացումն ու խղճի ձայնը դատապարտության են ենթարկվում և նողկանք ներշնչում դեպի մեր հսականությունը և նորա հետ կապված բոլոր մեղավոր գործողությունները, մենք զգում ենք մեր տկարությունը և ապավեն ենք որոնում բարոյապես ավելի բարձր հեղինակությունների մեջ: Այս զգացումն է, որ մեղավոր կնոջը Հիսուսի ոտքերը ձգեց, որ կեղեքող Զաքեոսին բարեգործ դարձրեց, որ, ուրիշ խոսքով, նրանց ապաշխարող դարձրեց: Մենք ևս նորան պիտի դիմենք, մեր բարի նպատակին, կյանքի ալեկոծության ժամանակ, ինչպես ծովում խեղդվող Պետրոսը:

(«Դեղի ԼՈՒՅՍ ԵՎ ԿՅԱՆՔ», ԱՆՔԻԼԻԱՍ, ԼԻԲԱՆԱՆ, 1947 թ.)

